

Analyse af den mobile bioanalytikerordning i Region Midtjylland

Dato 05-10-2017

Grethe Søndergaard

Tel. +4578412166

GRSOEN@rm.dk

1-21-72-16-15

Side 1

Sammenfatning af analyse

Den mobile bioanalytikerordning dækker hele Region Midtjylland og varetages af bioanalytikere, der tager blodprøver på borgere i deres hjem og på plejehjem. Fælles for alle hospitalsenheder er, at immobile patienter kan visiteres til ordningen, men der er ikke fastlagt fælles visitationskriterier i regionen. Den mobile bioanalytikerordning rekvireres via den elektroniske patientjournal og der køres mandag til fredag fra de fleste af regionens hospitaler. Hver hospitalsenhed har en rammebevilling/en rammeaktivitet til de praksisrekvirerede blodprøver taget via den mobile bioanalytikerordning, mens blodprøverne der rekvireres fra hospitalsafdelingerne rekvireres indenfor den tilgængelige kapacitet og økonomiske ramme på hospitalerne eller via kvoteordningen. Prisen for en blodprøvetagning i ordningen er i gennemsnit 150 kroner, hvilket er betydeligt billigere, end hvis blodprøven blev taget ved anvendelse af ledsagerordning eller ved sygebesøg af almen praksis. Der er samtidig potentiale for forbedring af ordningen på flere områder. Dette omfatter blandt andet udarbejdelse af fælles regionale visitationskriterier, reduktion af antallet af aflysninger og forgæves kørsler med ordningen, ruteplanlægningssystemer samt optimeret udnyttelse af kapaciteten.

Baggrund for analyse

Med den mobile bioanalytikerordning tilbyder Region Midtjylland immobile og svært syge patienter blodprøvetagning i eget hjem og på plejehjem, udført af en bioanalytiker. Herved undgår patienten at skulle transporteres til egen læge/hospitalet for at komme til blodprøvetagning. Der er således tale om et højt serviceniveau.

Ordningen har afsæt i tidligere amtslige ordninger og dækkede frem til 2014 kun dele af regionen. I 2014 besluttede regionsrådet at

udvide ordningen til alle områder i regionen, og tilførte i den forbindelse økonomi til de hospitaler, der var omfattet af udvidelsen.

I august 2016 blev der i Regionsrådet indgået forlig om budgettet for 2017 for Region Midtjylland. I budgetforliget foreslås det, at den mobile bioanalytikerordning kan udvides og erstatte de patientbefordringer, der alene har som formål at transportere patienten til og fra blodprøvetagning. Det anslås, at der via dette kan spares ca. 1 mio. kroner årligt.

Med henblik på at belyse ordningens organisering, økonomi og aktivitet og forbedringspotentiale har Koncernøkonomi udsendt spørgeskemaer til hospitalsledelsen på regionens hospitalsenheder. Besvarelserne af spørgeskemaerne, som er modtaget primo 2017, er udgangspunkt for dette notat.

I notatet er der angivet nøgletal for de enkelte hospitalsenheder. Det skal bemærkes, at sammenligneligheden af disse tal skal ske med forbehold, da hospitalsenhederne kan have opgjort forholdene forskelligt.

Tilrettelæggelse af den mobile bioanalytikerordning

Visitationskriterier

Udover den praktiserende læge, er det personalet i det ambulatorium eller på den afdeling, hvor patienten går i behandling, der visiterer en patient til den mobile bioanalytikerordning. Visitationskriterierne er fastlagt af hospitalsenhederne og kan ses i tabel 1.

Tabel 1. Visitationskriterier

Hospitalsenhed	Visitationskriterier
Aarhus Universitetshospital	Patienter, der har meget svært ved at komme til blodprøvetagning og EKG ved brug af Falck og taxa. Dvs. svært konfuse, svært smertepåvirkede eller sengeliggende patienter.
Hospitalsenheden Vest	Patienter, der har meget svært ved at komme til blodprøvetagning og EKG ved brug af Falck og taxa Eksempelvis handicappede, plejekrævende, demente, svært konfuse, svært smertepåvirkede patienter eller cancerpatienter med nedsat immunforsvar
Regionshospitalet Randers	Dårlige patienter, hvor det vil være nødvendigt, at en ledsager følger patienten til lægen eller til ambulatoriet, f.eks. stærkt smertepåvirkede patienter eller patienter der er immobile af anden årsag
Hospitalsenhed Midt	Immobil patienter
Hospitalsenheden Horsens	Immobil patienter, eksempelvis konfuse, smertepåvirkede eller palliative patienter

Kilde: Indmeldinger fra regionshospitalerne, spørgeskema

Fælles for hospitalsenhederne er, at immobile patienter kan visiteres til ordningen. Ved flere af enhederne er dette ligeledes et tilbud for konfuse og smertepåvirkede patienter, mens en enkelt enhed også tilbyder ordningen til cancerpatienter med nedsat immunforsvar. Visitationskriterierne er således ikke enslydende i hele regionen, men de bioanalytiske afdelinger planlægger at udarbejde sådanne.

Hospitalsenhed Midt har tidligere taget blodprøver via akut mobilanalytikerordning og kørsel uden for fast rutenet. Erfaringen er dog, at rekvisitioner hertil ofte bruges til patienter, hvor rekvisitionen har glemt at lave en henvisning eller rekvisition til den ikke-akutte mobilanalytikerordning. Flere af hospitalsenhederne efterspørger imidlertid muligheden for at kunne foretage blodprøver via akut mobilanalytikerordning, idet det potentielt kan medføre mere effektive patientforløb og hurtigere udskrivning fra hospitalet. Eventuelle merudgifter ved dette skal afvejes i forhold til effektiviseringer.

Rekvisition af den mobile bioanalytikerordning

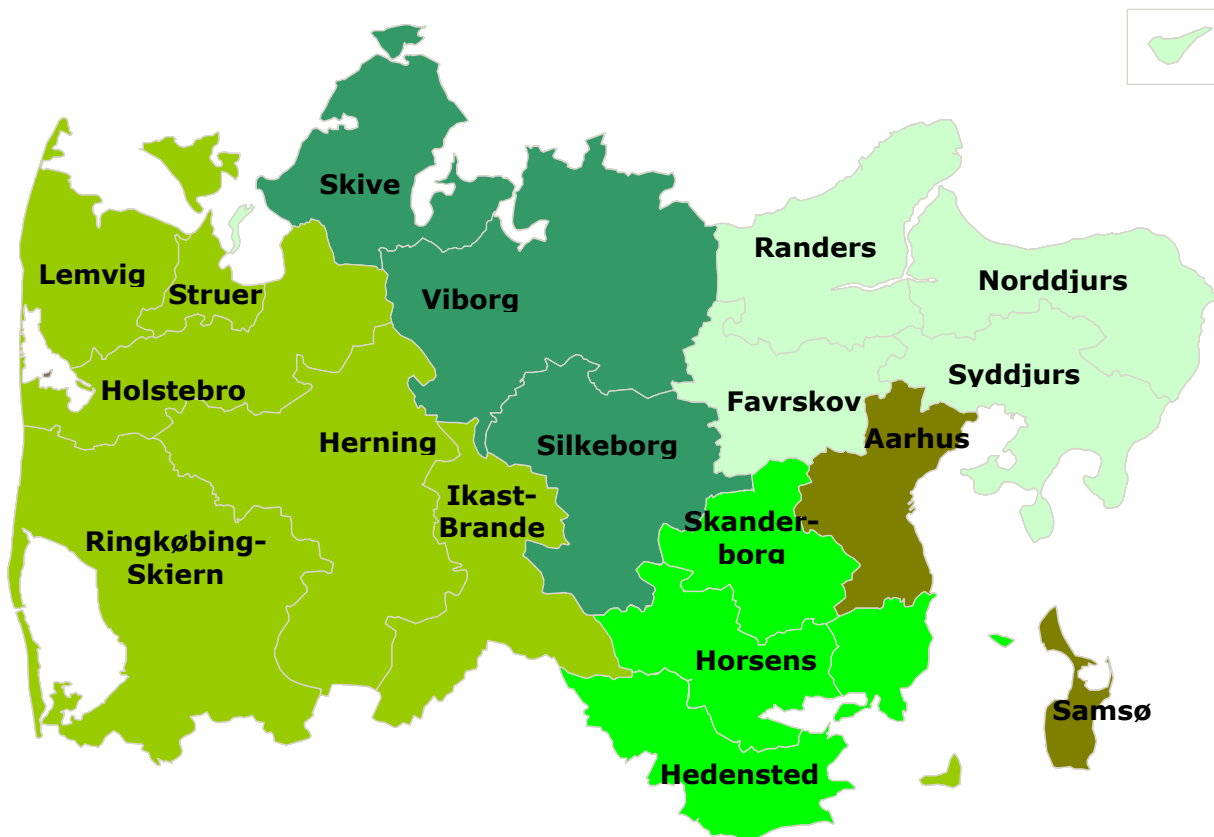
Hospitalerne rekvirerer den mobile bioanalytikerordning via den elektroniske patientjournal, når immobile patienter i hospitalsbehandling skal have taget blodprøver som et led i denne. Det er rekvisitens ansvar at orientere patienten og eventuelt hjemmepleje om blodprøvetagningen, herunder dato for prøvetagning, at patienten skal blive i hjemmet den pågældende dag mv.

Den elektroniske patientjournal anvendes også, når én hospitalsenhed rekvirerer den mobile bioanalytikerordning ved en anden hospitalsenhed. Der er blandt hospitalerne uenighed om, hvorvidt dette kan håndteres af den elektroniske patientjournal alene, eller om det også er nødvendigt at faxe henvisningssedlen og/eller tage telefonisk kontakt til den pågældende afdeling.

Almen praksis rekvirerer ordningen via WebReq. Det er ikke muligt at oplyse patienten om dato for blodprøvetagningen ved rekvisitionstidspunktet, dette aftales mellem den mobile bioanalytikerordnings bioanalytikere og patienten før blodprøvetagningen. På Aarhus Universitetshospital og Hospitalsenheden Horsens og Hospitalsenheden Vest er omkring 80% af kørslerne med den mobile bioanalytikerordning rekvireret af almen praksis.

Hospitalsenhedernes optageområde

Den mobile bioanalytikerordning kører i hospitalernes respektive optageområder, som vist i figur 1. Det skal bemærkes, at både Aarhus Universitetshospital, Regionshospitalet Randers og Hospitalsenhed Midt betjener dele af Favrskov Kommune. Dette er ikke markeret på kortet.

Andelen af borgere er størst i optageområdet for Aarhus Universitetshospital og mindst i optageområdet for Regionshospital Randers.

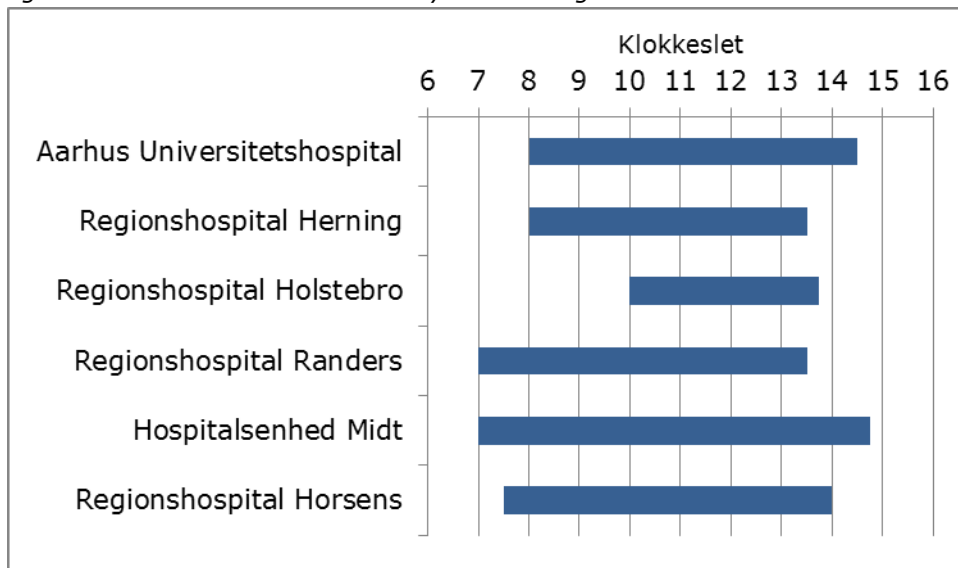
Kørselstilrettelæggelse

Med undtagelse af Regionshospital Lemvig, køres der med den mobile bioanalytikerordning fra hospitalerne alle ugens hverdage. Kørslen starter typisk mellem kl. 7 og 8 om morgenen og slutter mellem kl. 13 og 15 om eftermiddagen. Der køres fra Regionshospitalet Lemvig to formiddage og en eftermiddag om ugen. Der er ingen kørsel i weekender og på helligdage, og nogle hospitaler har desuden reduceret eller ingen kørsel i udvalgte dage/ferieperioder i året. Figur 2 viser tidspunkter for kørsel med den mobile bioanalytikerordning (med undtagelse af kørsel fra Lemvig). Aarhus Universitetshospital, Hospitalsenhed Vest og Hospitalsenhed Randers har 3 biler i ordningen, Regionshospitalet Horsens har 1,5 biler i ordningen og Hospitalsenhed Midt har 5 biler i ordningen, hvoraf en også anvendes til betjening af Neurocenter Hammel

Alle hospitalsenhederne kører helt eller delvist efter et rutenet, hvor der bl.a. køres i planlagte områder på faste ugedage. Flere af enhederne anvender eller skal i gang med at anvende et IT-ruteplanlægningssystem, idet de vurderer, at systemet kan effektivisere deres kørsel, og derved frigive ressourcer til flere besøg. Andre enheder vurderer modsat, at de ikke kan optimere/effektivisere deres kørsel ved brug af nuværende kendte IT-systemer pga. anderledes rammevilkår.

Der opleves i visse områder problemer med at finde parkeringsmuligheder, og det er ønske fra hospitalerne, at der udstedes en generel parkeringstilladelse til private og offentlige områder, så der ikke bruges tid på at finde parkeringspladser.

Figur 2. Kørsel i den mobile bioanalytikerordning.

Kilde: Indmeldinger fra regionshospitalet, spørgeskema

Der sker, at patienterne ikke er til stede i hjemmet på det for blodprøvetagningen aftalte tidspunkt. Det er ikke ressourceeffektivt og kan have konsekvenser for evt. planlagte behandlinger eller ambulante besøg, som så må flyttes. For at mindske antallet af besøg til patienter, der ikke er hjemme på tidspunktet for blodprøvetagningen, bør det overvejes, om patienterne kan tilbydes en SMS påmindelsestjeneste forud for besøget.

Udover den mobile bioanalytikerordning er der udgående teams fra hospitalerne og ligeledes fra kommunale teams, der besøger patienterne i deres hjem. Det bør overvejes, om der er fordele ved at samordne deres opgaver med den mobile bioanalytikerordning for derved at reducere antallet af besøg, patienten skal have.

Aktivitet

På alle hospitalsenhederne er der stor efterspørgsel på den mobile bioanalytikerordning. Enhederne vurderer imidlertid, at de ikke har de fornødne ressourcer til at imødekomme denne, hvilket medfører aflysninger af besøg.

Tabel 2 viser antal rekvisitioner i perioden 1/9 2015 – 31/8 2016 samt antal besøg i uge 34 2016. Antallet af rekvisitioner pr. 1000 borger ligger på mellem 19 og 54. Disse forskelle vil bl.a. afspejle forskelle i optageområderne geografi og demografi.

Tabel 2. Antal rekvisitioner og km. kørt i perioden 1/9 2015 – 31/8 2016 og besøg i uge 34

Hospitalsenhed	Antal rekvisitioner	Antal rekvisition pr. 1000 borger*	Besøg i uge 34
Aarhus Universitetshospital	11.000	32	205**
Hospitalsenheden Vest	5.351	19	114
Regionshospital Randers	9.134	40	192
Hospitalsenhed Midt	12.672	54	292
Hospitalsenheden Horsens	5.800***	27	115

Kilde: Indmeldinger fra regionshospitalerne, spørgeskema

* Opgjort på basis af antal borgere, der pr. 23/7 2017 havde bopæl i hvert af hospitalernes optageområder.

**Heraf 16 forgæves kørsler

*** Antallet er behæftet med stor usikkerhed

Økonomi

Normering og lønudgifter

Hospitalsenhederne har normeret ordningen med mellem 1,6 og 3,6 bioanalytikere, svarende til årlige lønudgifter til mellem 632.000 og 1.476.000 kr. (tabel 3). Normeringen afspejler bl.a. geografi og befolkningstyngde og sammensætning i de forskellige dele af regionen. Endvidere skal det bemærkes, at hospitalernes opgørelse af lønudgifter kan være foretaget forskelligt.

Tabel 3. Normering og lønudgifter

Hospitalsenhed	Normering	Lønudgifter
Aarhus Universitetshospital	2,3	950.000kr.*
Hospitalsenheden Vest	2,4	936.000 kr.
Regionshospitalet Randers	2,2	1.000.000 kr.
Hospitalsenhed Midt	3,6	1.476.000 kr.
Hospitalsenheden Horsens	1,6	632.000 kr.
I alt	12,1	5.444.000 kr.

Kilde: Indmeldinger fra regionshospitalerne, spørgeskema

*2005 niveau

Finansiering

Før regionsdannelsen i 2007 var der amtslige ordninger, hvori der blev tildelt særskilt økonomi til tilrettelæggelsen af de enkelte ordninger. Med udvidelsen og regionalisering af ordningen i 2014 blev der tilført ekstra ressourcer til denne til de hospitalsenheder, hvor udvidelsen blev foretaget. Hospitalsenhederne har herudover eventuelt selv afsat ressourcer til ordningen. For hver hospitalsenhed er der fastlagt en rammebevilling/en rammeaktivitet til de praksisrekvirerede blodprøver taget via den mobile bioanalytikerordning. Hertil kommer, at afdelingerne på hospitalerne også kan rekvirere blodprøver via den mobile bioanalytikerordning. På Aarhus Universitetshospital rekvirerer afdelingerne blodprøver, som afregnes via kvoteordningen. På de øvrige hospitaler kan blodprøverne rekvireres indenfor den kapacitet og økonomiske ramme, der er til rådighed.

Via kvoteordningen foretages der årligt en afregning af det omfang, hvormed hospitalerne har rekvireret analyser hos hinanden

Det er i Klinikforum blevet drøftet, om alle kliniske afdelinger bør kunne rekvirere blodprøver, som finansieres via afdelingsbudgettet. Dette vil muligvis kunne skabe mere effektive behandlingsforløb. Det blev fra flere af hospitalerne fremført, at en afregningsmodel med fastlæggelse af en faktisk pris for blodprøvetagning i hjemmet er nødvendig, hvis den mobile bioanalytikerordning skal være tilgængelig for de kliniske afdelinger på lige fod med de praktiserende læger. Afregningsmodellen vil ifølge Klinikforum være nødvendig af hensyn til finansiering og styring af ordningen, og det vil kræve en forudgående analyse af området.

Pris for blodprøvetagninger

Baseret på beregninger fra hver af hospitalsenhederne, er den gennemsnitlige pris pr. blodprøvetagning i den mobile bioanalytikerordning ca. 150 kroner i Region Midtjylland, inklusiv udgifter til biler. Nogle af hospitalsenhederne har i deres beregninger inkluderet udgifter til utensilier, hvorfor disse udgifter er delvist inkluderet i gennemsnitsprisen. Til sammenligning koster det regionen minimum 260 kr., når blodprøven skal tages af den praktiserende læge via et sygebesøg og 256 kr. i timen samt 42 kroner for blodprøven, når patienten skal transporteres til blodprøvestedet via ledsagerordningen. Således er en blodprøvetagning i den mobile bioanalytikerordning væsentligt billigere end dets alternativer.

Tabel 4. Pris for blodprøvetagninger i Region Midtjylland

Blodprøvetagningssted	Pris
Hospitalsregi	42 kr.
Eget hjem/plejehjem via den mobile bioanalytikerordning	150 kr.
Hospitalsregi ved anvendelse af ledsagerordning mellem kl. 6.00 og 17.00 på hverdage	256 kr./time + 42 kr.
Praktiserende læge*	187 kr.
Sygebesøg af praktiserende læge*	262 kr.**

Kilde: Indmeldinger fra regionshospitalerne, spørgeskema, Samarbejdsaftale om personlig hjælp, hjælp til kommunikation samt ledsagelse i forbindelse med hospitalsbehandling samt Honorartabel gældende fra 3. april 2017.

*Priserne er gældende pr. 3. april 2017.

**Der ydes afstandstillæg fra påbegyndt 5 km.